

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma și Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 30 noiembrie 1944, în cauza penală în privința lui

***Petrovskii Semion Mihailovici**, născut în anul 1910, originar și locuitor al or. Chișinău;*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

26.05.2016 – 13.09.2016 (instanța de recurs în anulare)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 30 noiembrie 1944 ***Petrovskii Semion Mihailovici*** a fost condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

Potrivit sentinței, Petrovskii Semion a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în or. Chișinău, teritoriu temporar ocupat de trupele germano-române, în august 1941 a fost racolat în calitate de agent secret al siguranței române. În calitate de agent, inculpatul a participat la perchezițiile efectuate la cet. Soloviov și Calancea, 1-a denunțat jandarmeriei române pe activistul sovietic Tiurikov. Tot în această perioadă, inculpatul, în calitate de agent al siguranței a fost implicat în extorcarea de bani de la cetățenii sovietici.

2. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 30 noiembrie 1944, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

3. În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului Petrovskii S. în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU pentru trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul prin acțiunile lui a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS așa cum prevede dispoziția art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU.

Mai indică recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră că condamnarea lui Petrovskii S. constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare” de patrie.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Petrovskii S. a fost condamnat la 30 noiembrie 1944, prin sentința Tribunalului militar al garnizoanei Odessa pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Petrovskii S. în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, încetează procesul penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărîrii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al garnizoanei Odessa din 30 noiembrie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui *Petrovskii Semion Mihailovici* condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU.

Petrovskii Semion Mihailovici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru